

Türkiye'nin "Toprak Dede"si, Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma (TEMA) Vakfı Kurucu Onursal Başkanı Hayrettin Karaca'yı aramızdan ayrılışının birinci yılında ÜLKÜTEK olarak rahmet ve minnetle yad ediyoruz.

Hayatını toprağın, suyun, yeşilin, bitkilerin korunmasına adan Karaca, gerek pratikte hayata geçirdiği projelerle gerekse de toprak ve doğayı korumadaki toplumu bilinçlendirmesindeki katkılarıyla Türk insanına ilham vermeye hala devam ediyor.

Karaca, "İnanç her şeyi halleder. İnanırsak dünyayı kurtarmaya gücümüz yeter" sözüyle doğanın korunması konusundaki inancını ve gayretini ortaya koydu.

Ulusal ve uluslararası kuruluşlarca çok sayıda ödüle layık görülen Karaca, "Çok ödül aldım ama en büyük ödülüm iki tanedir. Bunlardan biri 2 bin 500 metre yükseklikte bir dağda, bir çocuğun beni gösterip, arkadaşlarına, 'Koşun koşun Toprak Dede gelmiş' demesidir. Diğeri ise bir kula nasip olmuş en büyük ödüldür, daha büyük ödül olacağına inanmıyorum; bu ödül de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmamdır." değerlendirmelerinde bulunmuştu.

Karaca, 1922'de Hocaşade Halil Efendi ve Zehra Hanım'ın çocuğı olarak Bandırma'da dünyaya geldi.

Karaca, liseyi bitirdikten sonra ailesinin triko örme işinin başına geçti. Şirketi, Türkiye'nin en başarılı sanayi kuruluşlarından biri haline getiren Karaca'nın doğa sevgisi de gençlik yıllarında başladı. 50'li yaşlarında, Türkiye'nin ilk özel arboretumunu kuran Karaca, yurt içi ve yurt dışı ziyaretlerinde tohumlar topladı.

Dünyanın her yerindeki botanikçiler tarafından bilinen Yalova'daki Karaca Arboretum'u barındırdığı 14 bin türle aynı zamanda ülkenin tehlikedeki türleri için bir gen koruma merkezi haline geldi.

Doğa çalışmaları esnasında Türkiye'de yaşanan çölleşmenin farkına varan Karaca, harap olmuş meraları, kuruyan şelaleleri, yangınlar yüzünden veya tarla açmak üzere köylüler tarafından kesilen ormanları gözlemledi.

1992'de TEMA Vakfını kurarak kurumsallaştırdı

Karaca, çevre ve doğa girişimlerini sanayici arkadaşı Nihat Gökyiğit'le beraber 1992'de TEMA Vakfını kurarak kurumsallaştırdı. Her fırsatta halkla ve yöneticilerle bir araya gelen Karaca, hayatının sonuna kadar çevre bilincinin oluşması için girişimlerini sürdürdü.

Ulusal ve uluslararası kuruluşlarca çok sayıda ödüle layık görülen Karaca, farklı bir ödül algısı ortaya koyarak, "Çok ödül aldım ama en büyük ödülüm iki tanedir. Bunlardan biri 2 bin 500 metre yükseklikte bir dağda, bir çocuğun beni gösterip, arkadaşlarına, 'Koşun koşun Toprak Dede gelmiş' demesidir. Diğeri ise bir kula nasip olmuş en büyük ödüldür, daha büyük ödül olacağına inanmıyorum; bu ödül de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmamdır." değerlendirmelerinde bulunmuştu.

Karaca, çalışmalarından dolayı üniversitelerden fahri doktora unvanları da alırken, hayatına Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Ödülü, Doğru Yaşam Ödülü ve Birleşmiş Milletler Orman Kahramanı gibi ödülleri şğıdırdı.

97 yaşında hayata gözlerini yumdu

Doğanın korunması amacıyla Anadolu'yu karış karış gezen Karaca, 20 Ocak 2020'de 97 yaşında hayata gözlerini yumdu.

Arkasında on binlerce gönüllü olan TEMA Vakfının yanı sıra Türkiye'nin gen koruma merkezi sayılabilecek çalışmalar bırakan Karaca, gelecek nesillere doğa koruma çalışmalarında motive kaynağı olmaya devam edecek.

Ülkütek olarak kendisini rahmet ve minnetle anıyoruz. Mekânı cennet olsun.

Kaynak A.A